

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Regimen Dei, esse iudicium Dei justum, etiamsi ratio justitiæ homines
lateat. Et cur Iudicia Dei Abyssus vocentur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

CAPVT III.

Idem esse, iudicare, quod gubernare. Et quàm incomprehensibilia sint iudicia consiliaq; Dei Mundum gubernantis?

I.

Iudicium etiam, pro gubernatione accipitur, quia præcipua actio gubernantis, est, *iudicare*. Ipsam gubernationem Mundi *Iudicium* quoddam esse, luculentè docent sacri codices, in quibus ipsis, haud rarò idem est, *iudicare*, quod *gubernare*. Hoc sensu Othoniel filius

- Iudic. 3. 10.* Cenez, frater Caleb minor dicitur, *Israël iudicauisse*; itémque *Debora prophetis uxor Lapidoth*, que *iudicabat populum in illo tempore*: nec non & *Phua*, qui *iudicauit Israëlem viginti & tribus annis*. Rursumque *Iudicauit Iephte Galaadites Israëlem sex annis: & mortuus est, ac sepultus in ciuitate sua Galaad*. Post hunc *iudicauit Israëlem Absan de Bethlehem, &c.* Cui successit *Ahialon Zabulonites*; & *iudicauit Israëlem decem annis*. Ac vniuersim *Iudices* idem erant, quod *Duces*, quorù itidem officium erat *iudicare*, sicut *Iudicum* antea *regnare*. Quid est enim *regnare*? nisi, pòstquam in animo iudicatum est, quid bonum malumue, aut Reip. aut nobis, aut subditis, id ipsum verbis statuere, & ius dicere, ac iustitiam, cum summa autoritate potestatéque, exercere, atque ita bona & bonos, à malis, secernere? *2. Reg. 15. 2.* Hinc & *Abfalom*, cum *regnare* vellet, cæpit in portis *iudicare*. Præcipuus enim actus regnantis, est actus iudicantis.

II.

Quare etiam rectissimè regimen Dei, *Iudicium Dei* potest appellari; neque enim regeret Mundum, nisi iudicaret, quid proficit Mundo, aut nisi inter homines discerneret: & decerneret. Quod *Sarai*, *Gen. 16. 5.* petens ad *Abraham*, dixit: *Iudicet Dominus inter me & te*, non vtique iudicio illo, quod *Abrahæ* demum à morte, aut extremo illo Mundi die erat subeundum; sed iudicio, quo vtitur in hominibus gubernandis. Vocatur autem *Iudicium*, cum sit regimen sanè prudentissimum & iustissimum, tametsi sæpe æquitas, aut ratio illius ab hominibus ignoretur. Eapropter *Hugo* in *Psal. 103.* inter varias *Abyssis* acceptationes, ait: *Abyssum* trallatio sensu etiam significare, *Sacrarum Scripturarum diuinorumq; Iudiciorum profunditatem*; & regius *Psaltes* ait: *Iudicia tua abyssus multa*. Sicut

Psal. 35.

enim

enim Oceani fundum visu contingere non possunt nauigantes, ita nimis imbecillis est humana acies, non potest diuinorum consiliorum Iudiciorumque profunditatem penetrare. Illud ergo tunc habet homo, vt cum D. Apostolo Paulo clamet: *O altitudo diuitiarum sapientia, & scientia Dei, quam incomprehensibilia sunt Iudicia eius, & inuestigabiles via eius? Quis enim cognouit sensum Domini? aut, quis consiliarius eius fuit? O altitudo, inquit, sapientia & scientia Dei!* Scientia nimirum, qua omnia futura distinctissime nouit, antè, quàm fiant, nobisque innotescant: sapientia autem, aut prudentia, qua disponit vniuersa, mirabili via, stupendo modo, iustissima ratione; quibus decreuit primò Gentes negligere, Iudæos verò eligere, postea autem Iudæos reiecit, & Gentes traxit; postremò denique & Gentes & Iudæos conuocabit. *Altitudo, hic profunditatem* (Graecis Βαθύτης) significat, quæ ab altitudine non differt, nisi ratione; distantia enim à superiore termino dicitur altitudo; ab inferiore, profunditas. Qua de causa Hilarius in Ps. 139. legit: *O profundum sapientia & scientia Dei!* Sicut ergo neque maximas quidem stellas, ob altitudinem cæli, in sua iusta magnitudine videmus; neque ipsas ingentes rupes, sub aquis, ob profunditatem maris intuemur; ita Iudicia sapientia & scientia Dei, tanquam *abyssum* multam mentis acie non penetramus.

Excellentia splendoris, non finit humanos oculos Solem rimari; & vllum sit ingenij acumen, quod possit iudicia exhaurire illius, *quæ lucem habitat inaccessibilem? Incomprehensibilia sunt Iudicia scientia eius, quæ de singulis hominibus, facere mente decreuit; inuestigabiles via sapientia eius, seu modi, per quos deducit ad effectum, quæ facienda statuit; quæque nemo plane comprehendit, nemo iuste reprehendit,* vt S. Augustinus loquitur l. 1. de ciuit. Quid enim reprehendit, quod non comprehendit? Quid carpit, quod non cernit? Aquilarum est ista perspicere, nos creaturæ omnes, nocturæ sumus. Et hoc ipso magnitudinem Numinis prædicamus, cum nostram fatemur paruitatem. Sicut qui in vado hæret, alueum fluminis ingredi formidans, aquarum se vereri profunda testatur. Satis laudat diuinam gubernationem, iudiciaque summi regiminis, quisquis conspectis, sed non intellectis, exclamat: *O alta profunditas, & profunda altitudo!* Quod enim non capimus, admiramur, atque illo nos inferiores agnoscimus, quod altum vocamus. Hinc reuerenter Iudicia Dei *oculta, inscrutabilia, alta* appellantur.